

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Ontwikkeling

Datum 10 november 2016
Ons kenmerk 2016/519669
Contactpersoon Josette Polman
Doorkiesnummer 511 3548
E-mail j.polman@haarlem.nl
Onderwerp Aanpak ruimtelijke plannen in Haarlem tot de Omgevingswet

Geachte leden,

Vanuit de commissie Ontwikkeling zijn op verschillende momenten vragen gesteld over te actualiseren bestemmingsplannen en hoe deze actualisatie zich verhoudt tot de komst van de nieuwe Omgevingswet. In deze brief wordt toegelicht hoe Haarlem anticipeert op de komst van de Omgevingswet en hoe de periode tot het inwerkingtreden van de Omgevingswet wordt benut om op dat moment volledig 'belegd' te zijn met digitale ruimtelijke plannen.

Context

De omgevingswet wordt naar nu wordt verwacht in 2019/2020 ingevoerd. Bestemmingsplannen en verordeningen die gaan over de fysieke leefomgeving worden dan gezamenlijk omgezet in 1 digitaal omgevingsplan.

Aanpak

De gemeente anticipeert op de Omgevingswet

De afdeling Ruimtelijk Beleid werkt met het door het college vastgesteld Programma bestemmingsplannen 2014-2018, vastgesteld op 25 februari 2014. Met het Programma is geanticipeerd op de komst van de Omgevingswet die in 2018 in werking zou treden. Op basis van dit Programma bestemmingsplannen beschikt Haarlem op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt over een actueel, digitaal netwerk van ruimtelijke plannen voor de hele stad. Met dit digitale netwerk heeft Haarlem bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in feite direct al één digitaal omgevingsplan voor het onderdeel 'ruimtelijke plannen'. Haarlem heeft bij de start van het digitaliseringstraject in 2010 gekozen voor een zogenaamde objectgerichte benadering bij het opstellen van de bestemmingsplannen. Haarlem

handelt daarmee in de lijn van de Omgevingswet die deze objectgerichte benadering als norm hanteert.

Omdat alle plannen uiteindelijk toch gedigitaliseerd zullen moeten worden (gelet op de digitaliseringsvereisten in de Omgevingswet) betekent het nu vertragen dan wel stoppen met de actualisering/digitalisering, dat dit werk wordt doorgeschoven naar de jaren na het van kracht worden van de Omgevingswet. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal er dan geen sprake zijn van één digitaal omgevingsplan voor het onderdeel 'ruimtelijke plannen'.

Veegplan Haarlem 2017

Er wordt momenteel door Ruimtelijk Beleid een zgn. Veegplan voorbereid waarin geconstateerde omissies in recente (gedigitaliseerde) bestemmingsplannen worden hersteld, al dan niet naar aanleiding van uitspraken van de Raad van State waarbij plannen op (beperkte) onderdelen zijn vernietigd. Met het Veegplan kan een en ander in een keer worden hersteld en aangepast. Het Veegplan komt ten goede aan de kwaliteit van het uiteindelijke Omgevingsplan.

Versnelling door digitale beheersverordeningen

Uitgangspunt is dat Haarlem bij het van kracht worden van de Omgevingswet beschikt over een compleet digitaal netwerk van ruimtelijke plannen.

De huidige Wet ruimtelijke ordening biedt de gemeente de mogelijkheid in bepaalde situaties voor een andere, snellere, planvorm te kiezen dan het bestemmingsplan, namelijk de beheersverordening. Een beheersverordening heeft dezelfde juridische status als een bestemmingsplan. In een beheersverordening wordt de bestaande situatie juridisch vastgelegd inclusief de bouwmogelijkheden die het daar vigerende bestemmingsplan biedt. Beheersverordeningen worden na een verhoudingsgewijs korte proceduredtijd vastgesteld door de gemeenteraad.

Het toepassen van een beheersverordening is toegestaan als:

- er geen ruimtelijke ontwikkelingen spelen in het betreffende gebied (bijvoorbeeld nieuwbouwprojecten);
- in het vigerende bestemmingsplan geen uitwerkingsverplichting/wijzigingsbevoegdheid is opgenomen. Een uitwerkingsverplichting dan wel een wijzigingsbevoegdheid heeft immers altijd betrekking op een ruimtelijke ontwikkeling. Er kan voor gekozen worden de locatie waar de uitwerkingsplicht/wijzigingsbevoegdheid geldt uit het plan te knippen om zo toch gebruik te kunnen maken van het instrument beheersverordening.

Om er voor te zorgen dat Haarlem bij het van kracht worden van de Omgevingswet digitaal 'belegd' is zal bij het opstellen van een beheersverordening aangesloten worden bij de Haarlemse bestemmingsplansystematiek en de digitale objectgerichte

Haarlem

3

benadering.

Van de 21 ruimtelijke plannen die in procedure zijn dan wel de komende jaren nog moeten starten zijn er 14 mogelijkwerijs geschikt om (nagenoeg) geheel als gedigitaliseerde beheersverordening op te stellen. Het betreft de volgende plannen.

1. Schalkwijkerweg
2. Overdelft
3. Oosterduin
4. Haarlem Zuid
5. Indische buurten/Patrimonium
6. Sinnevelt/Planetenwijk
7. Van der Aart Sportpark
8. Delftwijk-Waterbuurt
9. Heksloot/Spaarndam
10. Haarlem 023
11. Bedrijventerrein Waarderpolder
12. Leidsebuurt
13. Slachthuisbuurt
14. Parkwijk/Zuiderpolder

Plangebieden uit het Programma bestemmingsplannen 2014-2018 waar sowieso nog wel een bestemmingsplan voor moet worden opgesteld zijn:

1. Vijfhoek/Heiliglanden- De Kamp
2. Penningsveer
3. Binnenduinrand
4. Papentorenvest
5. Europawijk
6. Molenwijk
7. Boerhaavewijk

Deze plannen zijn deels al dermate ver in de bestemmingsplanprocedure of betreffen gebieden waar ontwikkelingen spelen.

Het uitgangspunt is “**beheersverordeningen waar het kan, bestemmingsplannen waar het moet**”.

Voordelen beheersverordening

Tijdswinst

De Wro kent geen voorbereidingsprocedure voor de beheersverordening. Het kiezen voor de beheersverordening kan daardoor een tijdswinst opleveren in met name de proceduretijd (geen inspraakfase; geen ontwerpfase; geen zienswijzenmogelijkheid en – verwerking, geen beroep bij Raad van State). Omdat

Haarlem

4

de bestaande situatie en bouwmogelijkheden worden vastgelegd in een beheersverordening worden bewoners niet in hun belangen geschaad. In de Haarlemse Inspraakverordening is opgenomen dat geen inspraak wordt verleend bij een ondergeschikte herziening van een eerder vastgesteld beleidsvoornemen (i.c. het vigerende bestemmingsplan).

Kortom:

- Geen onderzoeken
- Geen overleg met externe partijen meer, en dus geen verwerking van hun reacties in voorfase
- Geen nota + ontwerp naar B&W en commissie
- Geen publicaties en terinzagelegging
- Geen verwerking zienswijzen
- Geen beroep

De doorloopsnelheid wordt hoger en er is een beperkte capaciteitswinst, met name in de vaststellingsfase. Kanttekening hierbij is nadrukkelijk wel, dat “samendoen” wordt losgelaten, de beheersverordeningen liggen geheel binnen het domein van de gemeente.

De inventarisatie- en digitaliseringswerkzaamheden van een beheersverordening komen qua tijdinvestering overeen met die van een bestemmingsplan. Hier is geen tijdswinst te behalen.

Nadelen beheersverordening

Digitale raadpleegbaarheid

De landelijke voorziening www.ruimtelijkeplannen.nl ondersteunt nog geen digitale opmaak van beheersverordeningen zoals deze wel voor het bestemmingsplan of de structuurvisie is geregeld. Verwacht wordt dat dit probleem de komende jaren wordt aangepakt, zodat bij het van kracht worden van de Omgevingswet alle plannen landelijk digitaal te raadplegen zijn.

Niet altijd toepasbaar

Als er ontwikkelingen spelen in een gebied kun je geen gebruik maken van dit instrument. Dit kan mogelijk worden omzeild door deze ontwikkelingen uit het gebied te ‘knippen’ en met een apart postzegelbestemmingsplan mogelijk te maken.

Pilot omgevingsplan

Onderzocht wordt of voor het gebied Papentorenvest kan dienen als pilot voor het opstellen van een Omgevingsplan. Dit bestemmingsplangebied moet in 2018 zijn geactualiseerd. Er spelen daar veel ontwikkelingen (Koepel, Drijfriemenfabriek, Fietzfabriek etc), ook in de openbare ruimte. Er ligt voor dit gebied een visie die is opgesteld door de buurt. Het gebied leent zich mogelijk voor een pilot met een brede benadering, dus in de geest van de Omgevingswet.

Haarlem

5

Samenvatting

1. Voor gebieden waar geen ontwikkelingen zijn voorzien, worden vanaf heden in plaats van conserverende bestemmingsplannen, digitale beheersverordeningen opgesteld. Hierbij wordt in principe de planning van het Programma Bestemmingsplannen 2014-2018 gevolgd. Conserverende bestemmingsplannen die reeds in ontwerp ter inzage hebben gelegen worden afgemaakt als bestemmingsplan.
2. Het actualiserings-/digitaliseringsproces van ruimtelijke plannen wordt voortgezet. Nu stoppen met de uitvoering van het Programma Bestemmingsplannen 2014-2018 betekent dat dit werk wordt doorgeschoven naar de jaren na het van kracht worden van de Omgevingswet, waardoor het dan (veel) langer zal duren voordat één digitaal gemeentedeekkend omgevingsplan conform de Omgevingswet van kracht kan worden.
3. Onderzocht wordt of het gebied Papentorenvest kan dienen als pilot voor een omgevingsplan in de geest van de Omgevingswet.

Met vriendelijke groet,

Jeroen van Spijk